

# СВОБОДЕНЪ ТЪЛЪКЪ

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Абонаментъ за година 8 лева  
за 6 мѣсеца 4 лева.Редакторъ-стопанинъ:  
**Стефанъ Ив. Петковъ.**Неплатени писма не се приематъ.  
Ръкописи не се връщатъ.

Такса за публикациитъ на 1 стр. по 40 ст., на 2 и 3 стр. по 50 ст., на 4 стр. по 30 ст. на кв. с. и Приставски и хазнови обявления за 1 път 5 ст., за 2 пъти 8 ст. на дума.

## Хирургъ-зжболѣкаръ

Г-ца АННА ПЕТРОВА

Свършила въ гр. Нанси (Франция) установява се на практика въ гр. Варна отъ 15 септ. т. г.

Приема ежедневно отъ 8 - 12 и отъ 2 - 6 ч.  
въ домътъ II етажъ на жгълтъ на ул. Драгоманъ и Циротска.  
№ 41 срѣщу III Мирово Сѣдище.

## Надежда Енчева

Зжболѣкарна

Свършивша Киевский Императорский Университетъ,  
се установява на частна практика въ гр. Варна, приема болни съ постановение на цѣли нови, всѣкакви искусствени зъби, така и пломбирование съ всѣкакви пломби и пр.

Цѣни най-умѣрени. V уч. улица „Франга“ домъ № 25.

Важно, много важно!

За господа аптекаритѣ и дрогериститѣ,

## Аптеката Р. Руссевъ, Варна

приготвява ЖЕЛАТИНОВИ капсули, пълни съ разни  
лѣчебни срѣдства

## ХРИСТО КИРЧЕВЪ — ВАРНА.

съ клонъ БУРГАСЪ.

Английски импортьоръ съ постоянни складове на:

АНТРАЦИТЪ за газожени мотори;  
КАМЕННИ ВЪГЛИЩА специално за фабрики;  
КАРДИФЪ за отопление и за желѣзари;  
КОКСЪ, ЧУГУНЪ и ТУХЛИ ОГНЕУПОРНИ за лѣари;  
КЕРАМИДИ марсилски и др.

Цѣни умѣрени и поръчки акоратни.

## Дава се подъ наемъ хотелъ

„Бристолъ“ бившъ „Импералъ“ съ или безъ мобилитѣ, състоящъ  
се отъ 7 стаи, 2 салона и изба въ най хубавата частъ на града.

Приспособенъ е за кантори.

Споразумение при г. Георги Насаровъ, адвокатъ — Варна.

## КУПУВАМЪ АКЦИИ

отъ дружествата: „Дружба“, „Зора“, „Бъдащностъ“, „Ер-  
мисъ“, „Омония“, „Гроздъ“, „Трудолюбие“, „Параходното дружество“,  
„Сила“, „Галата“. Отъ банцитѣ: „Добруджа“, „Напрѣдъкъ“, „Гирдавъ“,  
„Българ Търговска Банка“ и др. Отъ застрахователнитѣ дружества:  
„България“, „Балканъ“ и др. — Споразумение въ редакцията на.

Кредитно Акционерно Дружество „ЗОРА“ — Варна.

## Извѣстява

че отъ 18 VIII кантората на сжщото Д-ство е  
прѣмѣстена на балъкъ-пазаръ въ зданието  
„СИТЕ“ № 6.

Варна, 22 Августъ 1911 г.

Отъ Дружеството.

## Д. Г. Поповъ & Янакиевъ БАЛЧИНЪ

СЪБИРАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО.

ОТПУЩА краткосрочни заеми срѣщу лични поръчителства  
и залогъ;

СКОНТИРА И ИНКАСИРА всѣкакви вземания;

КУПУВА изпълнителни листове;

ДОСТАВЯ всѣкакви земледѣлчески машини отъ най-реноми-  
ранитѣ фабрики;ПРѢДСТАВЛЯВА международното осигурително Д-во „Анкръ“  
за животъ, което има най-изпосни и либерални условия;

ПРИЕМА срѣчни и безсрочни влогове по споразумение.

## НИКОЛА ГАНЕВЪ

Дългогодишенъ Сѣдебенъ  
Приставъ, нанослѣдъкъ такъвъ  
при Варненски Окр. Сѣдъ, се  
установява **ХОДАТАЙ-ПРОЗБО-  
ПИСЕЦЪ** въ гр. Варна IV уч.  
до Окржния сѣдъ и прие-  
ма като повѣренникъ или по  
прѣхвърляне (покупка) да хо-  
датайствува за изпълнението на  
испълнителни листове, а така  
сжщо извършва разни нотари-  
ални дѣлки, искови молби и др.За обезпечение срѣщу прѣ-  
даденитѣ му листове дава  
гаранция

## Д-ръ П. Ранковъ

Адвокатъ

Прѣмѣсти писалището си въ собст-  
веното си здание на ул. „Шумен-  
ска“, задъ окр затворъ.

## Книговѣаницата Б. Блъсковъ

Варна, има нужда отъ **двама**  
ученици. Желаящитѣ да се отпе-  
сътъ до книжарницата му.

## Стая

на горенъ етажъ много  
удобна и хигиенична въ  
въ V уч. на жгъла на улица „Раковска“  
и „Възраждане“ подъ № 8 се дава  
подъ наемъ.

Споразумение въ същия домъ

дава се подъ наемъ горния  
етажъ на главната колектура на Агопъ  
Х. Гарабедянъ до хотелъ Парижъ  
отъ двѣ стаи.

## МАРИНАТА

РИБИ:

Калканъ, Тюрникъ, Ная и др.  
Приготвени тъкмо на сезона  
отъ специалистъ майсторъ, въ  
тенокета отъ по 1 кгр., има  
за продавъ голѣми количества.

Христо Хрисостомовъ

Рибопродавецъ

Централата — Варна.

## Войната.

Не водитъжъ, сме изказвали мнѣ-  
нието си за Турция за нейното бѣла-  
ще и тъкмо туй което сме говорили  
идва съ най голѣма точностъ да се  
потвърди Мнѣнието, че Огосман-  
ската империя е единъ разлага-  
ющъ се, неподлежащъ на ни-  
какво развитие и еволюция трупъ,  
на койго днитѣ сж прѣброени и  
койго чака своето раздѣляне  
между европейскитѣ хищници,  
се напълно потвърждава отъ тур-  
ско италиански конфликтъ, койго  
на послѣтътъ се изогри до по-  
ложението на военно облъскване  
между дигѣтъ послѣдни държави.

Какво по-голѣмо нахалство и  
лързостъ може да има отъ по-  
сѣжката на Италия!

„Географически, ступанствни  
и политически съображения ни  
диктуватъ да окупираме Трипо-  
лисъ“ се изрази италианския по-  
сланикъ въ Цариградъ прѣлъ  
смаяния Хакъ паша.

И гвѣрдъ есегествено! Това,  
което става сега е само единъ  
актъ отъ дѣйствието, на което,  
по всѣка вѣроятностъ, ще бѣлемъ  
свидѣтели.

Въ какво направление и съ  
какъвъ темпъ ще се развиватъ  
за напѣтъ събитията. его кое  
е най-важного и което кара и  
най-искуснитѣ дипломати да се  
замислитъ и свратъ въ недоу-  
мение.

Отъ друга страна извѣстията  
за туй което става между бал-  
канскитѣ държави ставатъ все  
по тревожни и по тревожни. Пъкъ  
и самата турска дипломация съ  
своето политическо кжсгледство  
и издониждане докара до тамъ  
работата, че къмъ неприятелитѣ  
на Турската империя се присъ-  
едини и Гърция. Впрочемъ гръц-  
кото кралство никога не е било  
въ интимни отношения съ Тур-  
ция, но поре не трѣбваше да се  
дава позволъ да се проини ней-  
ната неприязнь.

Искането на Турция, щото  
Гърция явяо да се изкаже по  
въпроса за Критъ, въ смисълъ  
че тя Гърция се отказва съ-  
вършено отъ своитѣ права на тѣ  
острова, е едно ненавѣрмено

прѣдизвикателство, което достойно биде отблъснато съ стоварване войска на Тесалийската граница.

Но само съ това не се свърши всичката работа Италия, подлѣ прѣдлогъ че турските торпильори се събиратъ въ албанското пристанище Прѣвеза, за да нападнатъ на южно-италианските пристанища и находящите се тамъ параходи, блокираха частъ отъ албанското крайбрежие, а споредъ нѣкои по повидеши, направили сж десантъ въ Дурацо и Прѣвеза. Това послѣдното съобщение даже и да не е вѣрно (споредъ други извѣстия), то въ скоро врѣме ще стане такова. Нѣма никакви основания да се мисли, че Италия, изхождайки отъ нѣкакви си обещания за ненарушение „Statu quo“ то на балканитѣ, ще се въздържа да окупира единъ пунктъ, който, като е въ рѣцѣтъ на турцитѣ, може да и причини сума неприятности.

Но и вѣжната, незамѣнима „приятелка“ на Турция, империята на Франц-Иосифа, и тя не може да стои равнодушна зрителка прѣдъ развиващите се съдбоносни събития и, за всѣки случай, намѣри за благоразумно да изпрати флотата си прѣдъ тѣх дългожелания Солунъ. Това събитие на гледъ маловажно е отъ голѣмо значение за развитието по наташния ходъ на събитията. Това намѣсване неминуемо влѣче слѣдъ себе си намѣсата на другитѣ сили, стоящи до сега, безучастно.

Отъ своя страна и Ромъния, по силата на турско-ромънската военна конвенция, мобилизира своитѣ войски и ги трупя на Добруджанската граница, защото има доста сериозни причини да се бои отъ дѣйствиата на България.

Но и Русия, споредъ твърденията на нѣкои руски вѣстници не стои непричастна — готви се всѣка минута да спрѣ дѣйствиата на Ромъния — това и се налага по силата на съглашението между нея и България, за което съглашение, толкова много писа на врѣмето нашата партийна и ежедневна преса.

Българскитѣ четнически войводи, споредъ интервютата, които имъ сж правени, и тѣ не сж въ намѣрение да стоятъ мирно, а по всѣка вѣроятностъ въ най-близо врѣме ще прѣминатъ границата и ще разпалятъ отъ вѣтрѣ огъня.

Така, че на политическия хоризонтъ надъ близкия истокъ сж се надвѣсили черни грозни облаци които прѣдвѣщаватъ ужасна безпоощална буря, която ще помѣте въ мигъ това, което е градено съ такава грижа въ продължение на десетки и стотини години.

Ние всички трѣбва да бждемъ на постовѣтъ си!

Не е вѣрно че „Триполитанскиятъ въпросъ е само африкански въпросъ“. Това може да е така само за нѣкои недалновидни политици, които не могатъ да виждатъ по далечъ отъ носа си, но за тѣзи, на които зрѣнието е въ цѣло нормално коложение, това не е така. Триполитанскиятъ въпросъ е прѣди всичко въпросъ за съществуването или несъществуването на Отоманската империя, отъ зашто той е и български въпросъ. На дълго ра-

зяданата отъ вѣтрѣшни неуредици Турция, края приближава! Ето зашто ние всички трѣбва да бждемъ на щрекъ, та подобно на 1897 г. да не се рескайваме и сжжеляваме отпослѣ! Мемента е повече отъ всѣки до сега пѣтъ сгоденъ за македонската кауза и българската дипломация трѣбва да го прѣцѣни и използва. Това обаче не значи, че непрѣменно ще трѣбва да се воюва съ Турция. Освобождението на Македония може да стане сега и безъ война, ако нашитѣ управници съумѣятъ съ нужната вѣщина да използватъ обстоятелствата.

При всичкитѣ тия обстоятелства поража да се неминуемо въпросъ за положението у насъ, за резултатитѣ на войната и тѣхното отражение върху нашия животъ. На тоя въпросъ ний, както и въ всички други случаи — конфликта съ Ромъния, обявяването независимостта и пр. — бѣхме увѣрени, така и сега сме увѣрени, че война нѣма да има, защото да има война между България и особено и която да е друга държава то значи да се даде начало и поводъ за всеобща война, отъ каквато всѣкитѣ европейски държави избѣгватъ.

### Софийскитѣ социалисти и правителството.

Насилието е безсилно.

Липсата на морална сила поража физическо насилие, което отъ своя страна поража безсилие. До този практическ изводъ ни доведе впечатлението, което послѣднитѣ два до общинския изборъ на 18 того въ София ни дадоха. Като непосредствени наблюдатели на съгнанията между работници и полиция, ний ще разгледаме това явление съ най-строга обективност, като се постараемъ да направимъ и нужнитѣ разсжждения по случая.

Нашитѣ читатели познаватъ органа ни, каго независимъ, който се ръководи отъ единственото желание да дава обективни свѣдения и добросъвестни прѣципки главно изъ областта на политическитѣ събития, така че това което ще изложимъ, като фактъ, трѣбва да се приеме като дѣйствителностъ, а не измислица. Не трѣбва да се мисли за никаква тенденциозностъ или присграбис. Ний сме бивали винаги много далечъ отъ всѣко намѣрение да услужваме комуго и да било чрѣзъ игнориране на дѣйствителността както казахме по-горѣ, главно въ политическата областъ. Фактитѣ колкого грозни, ний вземаме само като обекти на нашитѣ разсжждения, защото не знаемъ другъ по ползешъ начинъ за единъ публичентъ органъ, който иска да ръководи общественото мнение. Ний не служимъ на никоя партия а на българското общество, къмъ което признаваме своя дългъ. Прикриването истината води къмъ злочестия, защото тѣхнитѣ причини оставатъ непознати и поради това не се взиматъ мѣрки за унищожение на злото. Прикриването на фактитѣ е свойственено само на виновници. Правия човѣкъ не само нѣма интересъ да прикрива даденъ фактъ, но на противъ, той има интересъ да го открие въ самата сжщина, за-

щото за него нѣма по здрава заплата на правото му както самата истина.

Нападенията отъ страна на полицейски стражари и множество безделници на 15 и 16 того вечерта върху работническитѣ събрания въ столицата, — това сж факти, игнорирането на които е една смѣшна дивотия. Ако това ставаше нѣгдѣ скрито, то както и да е, но да се отрича това, което се извърши прѣдъ очитѣ на обществото, не само е глупаво, но и опасно. Грозотата на фактитѣ не може да бжде основание, по какито и да било съображения, да се отричатъ самитѣ тѣ — фактитѣ. Тѣкмо наопаки. Именно тѣхната грозота трѣбва да бжде основание на критикуванъ, за да се истъкне оная ненормалностъ въ общественитѣ условия, които пораждатъ грозни факти.

Засилващото се у насъ негодувание срѣщу тежестта на живота иска изучаване на неговитѣ причини. Съвсѣмъ неблагоприятно е вече, доста банално е вече да се мисли, че българското гражданство е още на онова дередже, какъто бѣше прѣзъ режима на покойния Ст. Стамбуловъ. Политическитѣ събития и ежедневнитѣ противорѣчия на условията прѣмахнаха вече онай наивна вѣра въ добра воля и желание на високопоставени лица да отстъпятъ на исканията на масата безъ да имъ се наложи чрѣзъ протесъ и борба. И угрѣ, когато уличнитѣ съгнания между граждани и полиция почнатъ да честятъ, това ще бжде прѣлюдия на революция, прѣдвѣстницитѣ на която сега кжсследството на помрачени партизани не съглежда още. Още въ първитѣ редове ние казахме, че насилието е безсилно, т. е. то говори за безсилието на тоя, който го проявява. Вънъ отъ това, насилието е условие за засилването на оня, за смѣтка на когото то се прилага. Ако властѣта бѣ оставила спокойни работническитѣ организации въ София и не имъ се бъркаше въ тѣхнитѣ оснѣтени отъ основния ни законъ граждански права за свободни събрания и обсждания разни политически въпроси, то полученитѣ на изборитѣ резултати не щѣха да бждатъ на половина така успѣшни за единитѣ и толкова злополучни за другитѣ.\*) Ако правителството искрено вѣрва, че намѣсата на работническия и изобщо на сиромашкия елементъ, чрѣзъ свои прѣдставители, въ общинското управление е вѣрно, то бѣ длъжно, вмѣсто насилие, да упражни друго влияние, влияние което да го повдигне въ очитѣ на тая сиромашка маса. Но тукъ, въ подобни случаи, много е деликатна ролята на която и да било властъ. Сама властѣта се поставя въ най-очевидно противорѣчие съ себе си и обстоятелствата. Тя е повикана да управлява, а сжщеврѣмено е зиставена да отричъ своето призвание. Всѣко правителство обѣщава да служи на народа, а като даде на послѣдния прѣднина въ политиката, то получава незадоволство отъ намѣсата на „царвулановци и гамени“ въ живота. Никому не трѣбва да се сърдягъ нашитѣ досе-

гашни, сегашни и бждащи управници, които поематъ управлението не отъ народа и за народа отъ тамъ, отъ кждѣго вѣчно ще имъ се натриватъ носовѣтъ за небуздаване на „царвулановцитѣ и гамени“! Нашитѣ управници трѣбва да разбератъ, че ний отиваме къмъ една цѣль, която ще докара силни сътрѣсения Туй общо за всички наши управници унижение прѣдъ короната и тероризиране негодуящитѣ обществени елементи ще докара зло което ще се сгруппа върху тѣхнитѣ глави. Ний имаме всички условия вече за една масова протестация която лесно може да се прѣвърне въ революция. Тия условия трѣбва да се прѣмахнатъ. Пишемъ тия редове, но си казваме: кой ли народъ е билъ честитъ съ мждри управници, които дасж го прѣдпазили отъ сътрѣсения та и ний да сме честиги. Тая обща черта на всички управници — да гонятъ, биятъ и изтезаватъ народа, за да докажатъ своитѣ достоинства на благонадеждни царски съвѣтници, ще докара общо настрोение у всички граждани положението на които ги кара да нѣматъ ни претенции, ни желаниа да се доближаватъ до високи мѣста и да се радватъ на нѣкакви благоволения. Непокварената отъ подобни съблазни българска маса не може вѣчно да търпи; тя ще дигне единъ денъ юмрукъ.

Х. В-въ

Кр. Мирски.

### Мѣропрития противъ скжпотията на прѣдметитѣ отъ първа необходимостъ: хлѣба, месото и др.

За всеобщо внимание е единъ отчетъ на една общинска комисиа отъ вѣщи лица, която е работила на 6 того въ Петербургското общинско управление. Ето какво пише петербургскитѣ в. Рѣчь за за сѣданието на тая комисиа:

Сѣбранието обсжди въпроса за мѣрките, които трѣбва да се взематъ да поевтинѣе хлѣбътъ. На сѣбранието кметството бѣше показало и членовѣтъ на столичния общински съвѣтъ Л. А. В. и Н. П. З. по инициатива на които се свика тая комисиа: прихѣтствувахе и началника на статистическото отделение на общинското управление В. В. С. Въ засѣданието на комисиата бѣха донесени два голѣми кошъ сж хлѣбове отъ по 5 и по 3 копейки. (Една копейка струва около 3 стотинки.) Тоя хлѣбъ е билъ купенъ отъ повече Петербургски фурни. Въ комисиата прѣтеглиха всичкитѣ хлѣбове и се установи, че повечето фурни вадятъ и продаватъ непълновѣсенъ хлѣбъ т. е. не съ опрѣдѣленото тѣгло. (Въ дѣйствующитѣ общински наредби, нѣкадѣ общинскитѣ кметове задължаватъ съ заповѣди хлѣбаритѣ да задѣлватъ на всѣки хлѣбъ по една книжка на голѣмина колкого една пощенска марка, на която е напечатана фирмата на фурната и теглото на хлѣба. При това, пакъ се запрѣтвява продажба хлѣбъ прѣди да се прѣтегли прѣдъ очитѣ на самия купувачъ. К. М.)

Констатира се, че нѣкои хлѣбари вадѣли хлѣбоне по три и повече золотника по-леки (Единъ золотникъ е около 5 грама.) Комисиата

\*) Социалиститѣ получиха 9 мѣста въ общинския съвѣтъ. Ако не бѣше насилието, не щѣха да получатъ толкова мѣста.

Властѣта сама стана причина за привличането работническитѣ квартали на масови събрания.

протоколира, че общинските и полицейските агенти не си изпълняват редовно длъжността по надзираване фурните и хлѣбопродаците. Комисията рѣши да се вземат епергични мѣрки за недопускането продаж на пенѣлповѣсни хлѣбове (като се глобят най-оврънѣ и по тежко виновитѣ).

Олѣдѣ тона, възбуди се въ комисията въпросъ изобщо за недовѣрчивостта на наредбитѣ на сѣщастващата общинска такса на хлѣба, издадена още въ 1895 г.

Споредъ тия наредби, установенъ е много голѣмъ процентъ печалба за хлѣбаритѣ, при което съ качване цѣнитѣ на брашното, вдига се още повече цѣната на хлѣба. Когато е най-сѣпо брашното опрѣдѣлено е чиста печалба за хлѣбаритѣ отъ продажба хлѣбове отъ по 5 копейки (да кажемъ на наши пари за хлѣбоветѣ отъ по 20 стотинки) 28 процента (на 100 лева 28 лева), а отъ продажба хлѣбове отъ по 3 копейки — до 34 и даже до 38% чиста печалба! За това комисията рѣши, че е необходимо да се измѣнятъ наредбитѣ за максималната цѣна на хлѣба, като се прѣдвиди, щото при повишението цѣнитѣ на брашната процентътъ на чистата печалба отъ хлѣба да не се повдига, а, напротивъ, да се понижава и то значително.

Комисията, по прѣдложение на члена на общинския съвѣтъ Н. П. З., призна за желателно да вадятъ общинските фурни при болницитѣ много по-голѣми количества бѣлѣ и черъ хлѣбѣ, който да се продава на населението по цѣнитѣ, на които се изкарва хлѣба (т. е. безъ печалба). Днесъ тия фурни сѣ тѣй пригодени, щото могатъ да вадятъ хлѣбѣ три пѣти на денѣ.

Едновременно комисията рѣши да купува кметството брашно всѣкога отъ първа рѣжа чрезъ провинциалнитѣ окръжни съвѣти и да има общината всѣкога постоянни запаси брашно за избѣгване бързото измѣняване на цѣнитѣ при слабо плодородие.

Най-сетѣ, комисията се произнесе, че и при днешнитѣ цѣни на брашната, цѣнитѣ на хлѣба може не малко да се намалѣтъ, за което слѣдѣва да вземе по-скоро рѣшение общинскиятъ съвѣтъ.

Ще направи много добръ нашето (Варненското) кметство, ако свика едно събрание отъ 30—40 свѣдущи граждани, които наедно съ общинските ни свѣтници и прѣдставители на мѣстната търговска камара, да се занимаватъ съ въпроса за поевтиняване прѣдметитѣ отъ първа необходимостъ и въобще за належащитѣ мѣрки да се облекчи живота, като се спрѣ засѣпването на срѣдствата, безъ които не може да се живѣе: да се прѣдвиди въ бюджета на общината ни за идната 1912 година кредитъ за отваряне една — двѣ общински хлѣбарници на макаръ за първата година и при наети фурни; сѣщо за отваряне двѣ — три общински месопродавници; за опрѣдѣляне максимална цѣна, (наркъ) на хлѣба, освѣнѣ на най-бѣлѣя, париченъ луксозенъ т. е. да не може никой да продава безнаказано хлѣбѣ по сѣпо, отколкото бѣде опрѣдѣлено отъ общинския съвѣтъ; сѣщо опрѣдѣляне максимална цѣна (наркъ) още на мѣсото, ако не още на млѣкото и дървата за горение.

Главното да се ходатайствува прѣдъ правителството за намаление данѣка на месото, захарѣта, петрола и дървения материалъ въобще,

сирѣчь и на строителния материалъ, за да не излаза толѣко сѣпо постройката на училищнитѣ сгради, за която послѣдния цѣль общината да намали такситѣ за позволителни за строение жилищни сгради, като даже бѣдатъ освободени отъ всѣкаква такса сградитѣ на по-малко заможнитѣ учители.

Не би било ненавѣременно да свика въ София една голѣма комисия отъ вѣщи лица и г. Министра на търговията, за да се обсадятъ всѣчки мѣроприятия, станали нужни за поевтиняване живота. Въ такъва комисия ще бѣде цѣлестобразно да участвуватъ и кметоветѣ на по-голѣмитѣ ни градове.

Ще знаятъ мнозина читатели, че прѣзъ идния мѣсецъ октомврий се свикватъ въ Виена на конгресъ по въпроса за поевтиняване живота всѣчки кметове на Австрия.

## ОТЗИВИ.

### По училищнитѣ работи въ гр. Добричъ

Хаосътъ въ училищата въ гр. Добричъ още продължава, тепърва се урежда учителския персоналъ. Директорътъ на мѣстната прогимназия Хр. Ивановъ е уволненъ и на негово мѣсто иде бившия такъвъ Ст. Мараджиевъ, който бѣше прѣмѣстенъ м. год. въ Каварна.

Причинитѣ за мѣсенето на г. М. м. г. отъ Добричъ въ Каварна сѣ добръ известни на г. Началника на прогимназията въ министерството, въпреки това, обаче той го прѣдставилъ на м-ра, безпорно — съ цѣль да го припомни прѣдъ добришкитѣ граждани, които още не сѣ го забравили.

За сега ние хроникираме само факта за неадекватната постѣпка на министерството. Г-на м-стра Бобчева молиме да запита своя началникъ, знае ли той защо м. г. самъ е прѣдставилъ г. М. за мѣсене отъ Добричъ въ Каварна и като е знаелъ общинскиѣ причини, защо не е прѣупрѣдилъ г. Министра, прѣди да го прѣдстави за мѣсене? Справедливостъ та изисква щото, отъ високото мѣсто да се поддържатъ други възглѣди за моралътъ въ училищата ни.

## Дневни новини

**Празника на независимостта.** На 22 тогѣ празника на българската независимостъ се отпразднува въ града ни тържествено. Прѣдъ обѣдъ на площада „Независимостъ“ прѣдъ общинското управление се отслужилъ молебень на който присѣствували прѣдставителитѣ на административнитѣ и военни власти, всѣчки корпорации, търговци, еснафи, граждани, граждани и всѣчки ученици и ученици отъ класнитѣ и основни училища. Слѣдъ молебена учителя отъ тукашната мѣжка гимназия г-пъ Кефизовъ държа подобающа за случая рѣчь. При всѣчко, че този празникъ на нашето отечество се почита отъ най-малкия до най-голѣмия, все пакъ има едно охлаждение отъ повечето хора, защото тази независимостъ е купена съ потъта на данкоплатцѣтъ за около 100 и по-вече милиона лева.

Слѣдъ обѣдъ имаме общо веселие въ морската градина, а вечерѣта народно хоро прѣдъ общината.

**Курсъ по сладкарство.** Известния трудолюбивъ и ослужливъ въ всѣко отношение г. Ив. Мариновъ сладкаръ въ града ни, поканиа всѣчки ония, г-жи и г-ци, които сѣ взимали участие въ давания отъ него курсъ по сладкарството да посѣщаватъ наново курса който ще бѣде откритъ слѣдъ нѣколко дена и да се приготвятъ за взимане участие въ

сѣщия. Въ курса могатъ да взиматъ участие и нови г-ци и г-жи.

**За членове** на Варн. Търговска-Индустриална Камара сѣ избрани: г. г. Тони Петровъ Жѣко Геновъ, Яковъ Найденовъ, Григоръ Николиевъ, Перикли Георгиевъ, Рафаилъ Георгиевъ и за околнѣта г. Коста Ранковъ.

Понеже нѣкои отъ горнитѣ лица не прѣжаждали нѣкои изискуемъ се споредъ закона правила, то подадена е била до м-ството контестація отъ нѣкои граждани, като заявяватъ, че избора е опороченъ и искатъ разтурването му.

Тукъ има думата министерството.

**Изложение въ София 1912 г.** Международното изложение прѣзъ идущата 1912 г. въ София, ще се открие на 1/14 Юний и ще се закрѣе на 31/13 Септемврий с. г.

Поставено подъ почетното прѣдставителство на Господния Министра на търговията и земледѣлието, това изложение ще обгръща: индустрия, търговия, земледѣлие, искусство, просвѣта, хигиена, съестни продукти и спортъ.

Прѣдприятието е подкрѣпено отъ столичното градско общинско управление и търговско-индустриалната камара въ София. Това обстоятелство и понеже идущата 1912 г. е юбилейна, то изложението нѣма съмнение, ще привлече голѣмо число посѣтителѣ въ Столицата, отъ странство и отъ България.

Умоляватъ се интересующитѣ да се огнесътъ за всѣчки свѣдѣния, до организационния комитетъ на международното изложение прѣзъ 1912 г. Писмакъ Алек. сандръ I, № 5 София.

**Насрочено дѣло.** Отъ 24 до 29 октомврий т. г. е насрочено за разглеждане углавното дѣло заведено отъ прокурорския паркетъ противъ днешнитѣ общински свѣтници за нарушения, нередовности и др.

**Дѣлото на млѣничарското д-во.**

Отъ една седмица насамъ сѣ привлечени подъ углавна отговорностъ управителния, прѣвѣрителния свѣти и директора на млѣничарското д-ство Юр. Ангеловъ да отговарятъ за нанесенитѣ врѣди и загуби на д-вото Дѣло още продължава.

**За Марко Симеоновъ.** Спорѣдъ нѣкои свѣдения, Марко Симеоновъ е започналъ да дава нѣкои показания за всѣчко онова, което е ставало въ д-во „Звѣзда“. До колкого се разбира, на скоро може да влѣзнатъ въ затвора и нѣкои други замѣсени лица.

**На 23 тогѣ бѣха повикани** отъ дѣловодителя на фалиралата фирма Юр. Анкови всѣчки кредитори за освидѣтелствуване на крѣзнитѣ имъ.

**Уредената изложба на земледѣлчески машини и орѣдия** въ София е открита на 11 IX т. г. и ще трае до 9 идущи октомври. Цѣлѣта на тая изложба е въвеждането у насъ на доброкачествени машини и орѣдия. Въ нея щѣли да участвуватъ нѣкои срѣшни чехски земледѣлчески училища, сѣщо и табоската земледѣлческа академия и земледѣлческия отдѣлъ при чехската политехника въ Прага съ своитѣ сбирки и научни изследвания въ областъта на земледѣлието. Варненския Окрѣженъ Свѣтъ, съзирайки голѣмата полза, която може да се извлѣче отъ посѣщенето на подобни изложби, е взелъ похвалното рѣшение за изпращане по единъ членъ отъ всѣка околия да взематъ участие въ тая изложба. Избрани сѣ слѣднитѣ лица, които ще бѣдатъ изпратени въ София: Дончо Георгиевъ, Георги Костовъ, Хасанъ Кара Ибрямовъ, Коста Младеновъ, Ив. Христовъ и Яни Желѣзковъ.

**Ново спестовно акционерно дружество „Заможностъ“** се основава въ гр. Провадия съ основенъ капиталъ отъ 60000 лева, разпрѣдѣленъ на 1200 ак-

ции, по 50 лв. едната. Дружеството ще почне да функционира отъ 1 януарий 1912 г. Въ управителния м. свѣтъ влизатъ: г. г. Д. Харизановъ, Петръ Ив. Пилевъ, Никола Курчевъ, Василъ Тодоровъ и Иванъ Димитровъ. Подписката е открита и ще трае до 1 Ноември т. г. Пожелаваме пълненъ успѣхъ на дружеството и плодотворна дѣйностъ на основателитѣ му.

**Започна да излиза** въ градѣтъ пп. вѣстникъ „Искрица“. Той се урежда отъ специаленъ редакционенъ комитетъ и ще излиза единъ пѣтъ на мѣсеца съ годишенъ абонаментъ за България два лева, а за странство 5 лева. Спорѣдъ първата дума въ излѣзлия вече първи брой на вѣстника, цѣлѣта му е да були народа къмъ духовна дѣйностъ, да руши свѣтовнитѣ кумири на лѣжа, противъ насилне и развратъ. Пожелаваме му добъръ успѣхъ.

**Голѣми материални щети** понесатъ ония прѣдприемачи върху които сѣ останали крупни общински или държавни прѣдприятия, като тия за канализацията, постройката на народенъ театъръ въ града и др. Тържитѣ имъ книжа, изпратени за утвърждаване до респективнитѣ министерства прѣди 3—4 мѣсеци, още не сѣ били проучени и доклаждани за утвърждаване или неутвърждаване отъ надлежитѣ министри. Види се това става по кефѣтъ на нѣкои плѣхове въ министерствата, които сигурно, чакатъ да падне нѣщо като мана, та тогава да се разбързатъ, безъ да искатъ да знаятъ, че заинтересованитѣ по тия тържни книжа сѣ депозирали по 20—30000 лева и повече за всѣко прѣдприятие.

**Кулинарна изложба.** Въ Брюкселъ на 13 поеврий т. г. н. с. ще се открие всеевѣтска кулинарна изложба, въ която ще взематъ участие готвачи, пастармаджии, саламджии и други занаятчи отъ кулиаренъ характеръ отъ готваческото искусство. Желаящитѣ отъ България да взематъ участие въ тая изложба могатъ да се огнесатъ до Белгийскитѣ въ страната ни консулства и да искатъ отъ тамъ нужнитѣ свѣдѣния и упътвания.

**На 25 тогѣ 10 часа** сутринѣта въ тукашната евангелска църква пастиръ И. Л. Мишковъ ще държи проповѣдь по прѣдмета: „Изгубения Христосъ“ и вечерѣта въ 8 часа по прѣдмета: „защо сѣмъ християнитѣ“. Всѣчки се поканватъ за да изслушатъ словото на г. И. Л. Мишковъ.

**Откриване на онрѣжния свѣтъ.** На 20 тогѣ почти по-вече отъ половината окр. свѣтници бѣха пристигнали въ града ни и въ 10 часа сутринѣта въ зала „Прошекъ“ се откри първото заседание на свѣта. Откриването стапа отъ Варненския Окр. Управителъ г. Ж. Ив. Жекковъ съ нѣколко прочувствени думи, относително подигането на Варненския окръгъ въ културно и економическо отношение. Слѣдъ него взе думата г. Кр. Миски, който, благодарни на неговитѣ думи и обѣрна вниманието на свѣтницитѣ да се прѣдатъ всѣцѣло за всѣчки полѣзни мѣроприятия относително подигането на окръга.

**Болѣсти въ гр. Варна.** Отъ единъ мѣсецъ насамъ въ града ни се появила разни болѣсти между населението почти въ всѣкитѣ участѣци, а най-повечето въ IV уч., където населението е най-плѣтно бѣло. Спорѣдъ нѣкои заинтересовани лица, въ I и III уч. лежатъ отъ болѣстѣта тифусъ около 8—12 души, въ II и V уч. около 15—20 души а въ IV уч. сѣ най-много, около 40—50 души. Между компетентнитѣ лица има двѣ мнѣния за появяването на болѣстѣта тифусъ, едното е слѣдствие нечистотѣта на новитѣ трѣби, а другото отъ водитѣ на старитѣ чешми, понеже тѣ сѣ изоставени на произвола нечистотѣта за тяхното прѣчистване, вслѣдствие явяването на повата вода въ града. И двѣтъ мнѣния могатъ да бѣдатъ истински за насъ, но сега дългъ се налага на санитарната власть въ града да взѣме сериозни мѣрки и прѣдпази населението отъ болѣститѣ, а по-вече дългъ се налага на населението за да се запази само, трѣбва неизменно да прѣварява водата, било отъ старитѣ или отъ новитѣ чешми.

**ИТАЛИЯ И ТУРЦИЯ.** Дипломатическа драма въ два акта (Clement Faurel)

1. А к т ъ.  
Дѣйствието става въ Турция. Маранътъ Сентъ-Джюлиано, италиански дипломатъ е спрѣтъ отъ разбойници.

I Разб.: — Кесията . . .  
II Разб.: или живота!

Диплом.: ама че маниери. Е, най-сетнѣ кажете ми въ двадесетия вѣкъ ли живѣе или не?

Разб.: — Стига приказки! Веднага паритѣ или . . . (показва пояса си украсенъ съ голѣмо количество ками и пшеници)

Дипломат.: Ей, и ний се намираме въ цивилизована страна. Какво би станало, ако ний не бѣхме въ такава? Дава на разбойниците всичко което има).

#### И А К Т Ъ.

Дѣйствието става въ Турция. Сѣщиятъ Маркизъ Сентъ-Джудияно отива при великия везиръ

Дипломат.:—Триполи . . . Или война. Великия Везиръ: Ама, че маниери! Е, най-сетнѣ, кажете ми, въ двадесетия вѣкъ ли живѣе или не?

Диплом.: Стига приказки! Ето ултиматума: Триполи въ 24 часа или . . . (Той показва прѣзъ прозореца италианския стационеръ). Има още много други такива!

Великия Везиръ: Ей, и ние говориме като цивилизовани хора? Какво би станало, ако ние не бѣхме такива?

Вториятъ акъ ще се свърши, ще видите, както и първия.

### ДОПИСКИ

До г-на Редактора на в. „Свободенъ Гласъ“.

Отдавна въ вѣстникъ „Свѣтковица“ по адреса на нѣкои учители и по моя адресъ се лансиратъ маса нелепости, уриващи прѣстижа не само на лицата, които се визиратъ, но и на самото учителско тѣло въ гр. Варна.

Ако и да съмъ считала, че никой пжтъ не трѣбва да се изнасятъ въ печата отношенията на учителитѣ и тѣхнитѣ недѣзи ако и да съмъ неодобрявала това, защото има кой да се грижи за тѣхъ достатъчно мълчахъ, за да не се притѣлкува това мое мълчание като признакъ на малодушие, на признание изнесенитѣ клюки.

Напрамъ за необходимо да заявя публично че всичко което се пише по моя адресъ е само ниски клюки, авторитѣ на които за жалостъ носятъ името възпитатели. Тия Божемъ възпитатели безъ да държатъ смѣтка на своитѣ ниски дѣла съ които компрометиратъ себе си и възпитателното дѣло, сж станали слѣпи орждия на болнитѣ си ненаситни амбиции и вмѣсто да се отнесатъ до учителскитѣ тѣла и власти за констатиранитѣ отъ тѣхъ какви и да сж измислици, ниски клюки, сжитатъ за голѣма доблестъ, да хвърлятъ калъ върху личността на неприятели тѣмъ колеги, изъ колонитѣ на мѣстнитѣ вѣстници.

На тия охотници за селски клюки, заевнявамъ, че не отъ тѣхъ чакамъ подобрѣние и похвали за своята дѣйностъ, защото има общество и училищни власти, които контролиратъ и добръ познаватъ моята дѣйностъ.

Независимо отъ това, масзта прѣписки и дисциплинарни дѣла на авторитѣ на тия дописки, достатъчно говорятъ за тѣхния възпитателенъ моралъ и учителска правоспособностъ

Заявявамъ при това, че несчитамъ за нужно втори пжтъ да се явявамъ и да давамъ обяснения защото въ такъвъ случай би трѣбало да се приравнявамъ съ тѣхъ, отъ друга страна намирамъ за противно на възпитателския си дългъ, да изнисквамъ работи, компрометиращи изобщо учителството въ гр. Варна.

Съ почитъ: Ан. Василева.

До Господина Редактора на в. „Свободенъ Гласъ“.

Въ миналиятъ брой на вѣстника сте помѣстили едно антрефиле противъ Варнен. Контролно Бюро по мѣрките и теглитѣ, като се споменава, че сме вземали разни глоби отъ приносящитѣ на мѣрките и теглитѣ.

Прѣди всичко искамъ да отбѣлжа, че вземаме не глоби, а такси, които закона позволява. Съгласно закона за мѣрките и теглитѣ всички търговци и еснафи които иматъ мѣрки и теглилки, трѣбва да се провѣрятъ и маркиратъ.

Ония отъ мѣрките, които сж вѣрни се маркиратъ и таксуватъ съгласно такситѣ обнародвани въ държавниятъ вѣстникъ брой 71 отъ 1911 год., а ония мѣрки, които сж невѣрни ги таксуваме съгласно окръжното № 5040 отъ 28 май 1911 год., т. е. полутаксуваме съ такситѣ обнародвани въ споменатиятъ вѣстникъ.

Както виждате, г-нъ редакторе, че ние таксуваме мѣрките и теглитѣ съгласно окръжното и наредби и такси обнародвани въ държавниятъ вѣстникъ, а не безразборно глобяване както се оплакватъ еснафитѣ и търговцитѣ.

Началникъ: Георгиевъ.

ДАВА СЕ ПОДЪ НАЕМЪ хигиенична самостоятелна къща сръщу градската градина

Споразумение съ Сидо Гудевъ мѣсаръ.

Продава се едно голѣмо количество КРАВЕШКА МОЙ. Споразумение съ Юр. Илиевъ, мѣсаръ.

#### ХОТЕЛЪ „ГАБРОВО“

Варна.

ул. „Габровска“ сръщу гарата. Хигиениченъ, економиченъ при най-голѣма чистота.

#### ВАЖНО!

#### ВАЖНО!

Който се нуждае отъ къщи, празни мѣста, лозя и др. да се отнесе до Тони Михайловъ и Георги Заимовъ въ писалището на Н. Млячковъ, Ст. Димитровъ и Ив. Теохаровъ до пощата.

Продава се 550 кв. метра празно мѣсто съ износна цѣна въ мѣстността „Сесъ-семесть“ до мѣлиницата на М. Николовъ.

Справка въ редакцията ни.

Продаватъ се 150 декара ниви близо до пивоварната фабрика „Галата“ и до Карантинната.

Споразумение до Ради Темелковъ — Варна.

Продава се празно мѣсто сръщу гара Гебедже отъ 1300 кв. м. съ четири лица. Подходящо за всѣкакъвъ строежъ.

Споразумение редакц. или Г. Костовъ гара Гебедже.

Доброволно се продава къща съ 4 стаи салонъ и кухня, цѣлото мѣсто 261 кв. м. въ V уч. улица Странджа № 14.

Споразумение при Яковъ Юзариевъ въ печатницата „Войниковъ“, Варна

## Консуматори на дрехи.

съ други шивачници дрехитѣ 75—80 лв.

При РАХНЕВЪ дрехитѣ 60—65 лв.

Кроежъ и шевъ задоволителни.

Р. Рахневъ—шивачъ ул. „Драгоманъ“.

## Балчишко Гр. Общ. Управление

### ОБЯВЛЕНИЕ № 5495.

На 10 октомврий т. г., въ 4 часа слѣдъ обѣдъ, въ канцеларията на Балчишкото градско общинско управление ще се произведе търгъ съ явна конкуренция, за отдаването на прѣдприемачъ постройката на два писоара на стойностъ 4008.82 лв.

Залогъ 50%. Тържнитѣ книжа сж въ канцеларията на кметството.

Търгътъ ще се произведе съгласно закона за общественитѣ прѣдприятия.

гр. Балчикъ, 9 IX 1911 год.

Кметъ: Ст. Минковъ.

Секретаръ: П. Димчевъ.

Дава се подъ наемъ самостоятелна хигиенична къща отъ 5 стаи и кухня съ всички модерни удобства, Ул. Асенова сръщу бившата диамантена фабрика. Споразумение при Ив. Гюлмезовъ.

Продаватъ се изцѣло колониялнитѣ стоки на обявената въ несѣстоятелностъ Мария А. Пиваровичъ въ гр. Варна. Споразумение при Синдика Д-ръ В. П. Кувеловъ адвокатъ Сите — Варна.

Чифликъ съ около 900 декара ниви, самостоятеленъ кладенецъ, къща за живѣне, дамъ и сая за добитѣкъ въ с. Рогазина, Балчишко, се даваподъ наемъ. За споразумение до притежателя Ат. Д. Вангело въ въ сѣщото село.

## Въ книжарницата „Просвѣта“

Варна—сръщу Окр. Сѣдъ.

Освѣтъ всѣкакви канцеларски и училищенъ материялъ сж намирамъ и доставятъ всички прочитни книги, рѣчници и учебници за основнитѣ и класни училища; всички закони, правилници, сѣдебни рѣшения и всѣкакъвъ материялъ за цинкостилни и пишущи машини.

Продаватъ се и всѣкакви гербови и пощенски марки, разни пощенски писма и записи съ отстъпка

Книжаръ: П. Стамовъ.

## БРАТИЯ Х. КОНСТАНТИНОВИ

ВАРНА

съобщаватъ, че прѣмѣстиха кръчмарницата си въ новопостроеното изгорѣло здание на ул. „Владиславъ“, кждѣто се помѣщаваше магазинъ „Трапезица“.

Складъ отъ чисти натурални пития.

## Важно за строителитѣ.

Варненскитѣ тухлари съобщаватъ на всички строители, че имъ се намиратъ най-доброкачествени, добръизпечени и здраво изработени

ТУХЛИ.

които конкуриратъ по цѣна и качество на всички други.

Единъ опитъ е достатъченъ да увѣри всѣкого въ горѣизложеното.

ПРОДАВАТЪ СЕ 2 къщи въ единъ дворъ съ 9 стаи, 3 антрета, съ дворно мѣсто около 490 кв. метра и съ желѣзна ограда, нахощащи се въ гр. Варна, V уч. улица „Балканска“ № 13, до църквата „Св. Петка“. Споразумение при Михаилъ Чихалъ, желѣзаръ сръщу дѣвическата гимназия.

Варна, Печатница „Войниковъ“.